

Безкоровайна Ірина Григорівна,

науковий співробітник, наукового центру проблем виховання доброчесності та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони Національного університету оборони України

Калітник Максим Сергійович,

начальник відділу наукового центру проблем виховання доброчесності та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони Національного університету оборони України

Рубіштейн Наталя Миколаївна,

науковий співробітник, наукового центру проблем виховання доброчесності та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони Національного університету оборони України

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ РОЛЬ У СИСТЕМІ ВИХОВАННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Корупція є однією з найгостріших проблем, що постають перед суспільствами по всьому світу. Вона підриває основи демократичних інститутів, уповільнює економічний розвиток і сприяє соціальній нерівності. Незважаючи на важливість антикорупційних зусиль, інформаційно-комунікаційні технології відкривають нові перспективи для протидії корупції та її попередження. Попри активні заходи, корупція залишається значним викликом для України та багатьох інших держав. Традиційні методи боротьби часто не дають бажаних результатів, що потребує впровадження інноваційних підходів та новаторських рішень.

Зміцнення національної безпеки та оборони є ключовим пріоритетом для України, особливо у контексті сучасних викликів. Корупція у секторі безпеки та оборони може значно послабити боєздатність країни, підриваючи довіру громадян та міжнародних партнерів. Виховання доброчесності та боротьба з корупцією в секторі безпеки та оборони стає можливим завдяки ефективному використанню інформаційно-комунікаційних технологій, що

дозволяють забезпечити прозорість, підзвітність та відповідальність у кожній ланці оборонного механізму[1].

Роль інформаційно-комунікаційних технологій у забезпеченні прозорості та підзвітності є важливою, адже вони відкривають нові можливості для забезпечення прозорості та підзвітності в секторі безпеки та оборони, що є важливою складовою для мінімізації корупційних ризиків. Завдяки інформаційно-комунікаційним технологіям можливо:

- **відстежувати оборонні бюджети та витрати:** використання спеціалізованих платформ для управління державними коштами дозволяє контролювати використання фінансів у реальному часі, зменшуючи можливість зловживань.

- **забезпечувати публічний доступ до інформації:** відкриті реєстри та інформаційні портали, такі як система ProZorro [2], дозволяють громадянам і журналістам контролювати закупівлі у секторі оборони.

- **автоматизувати процеси контролю:** аналітичні програми на базі штучного інтелекту можуть аналізувати дані на наявність аномалій або підозрілих операцій, оперативно виявляючи ризики та можливі порушення.

Що стосується питань виховання доброчесності, то вони є одним з основних принципів для забезпечення довготривалого розвитку суспільства і державних інституцій. Освітні платформи стають ефективним інструментом для виховання етичних принципів і формування доброчесності серед військових і держслужбовців, розглянемо деякі з них:

- **дистанційне навчання та тренінги:** онлайн-курси та тренінги дозволяють підвищувати кваліфікацію та отримувати знання з доброчесності та антикорупційної політики незалежно від місця перебування.

- **інтерактивні навчальні програми:** віртуальні симуляції, інтерактивні кейси та ігрові елементи допомагають навчитись розпізнавати корупційні ризики та протидіяти їм.

- **платформи для обміну досвідом:** за допомогою форумів та вебінарів військовослужбовці та держслужбовці можуть ділитися власним досвідом та обговорювати антикорупційні практики, сприяючи спільному формуванню етичної культури.

В контексті запобігання корупції, сучасні інструменти інформаційно – комунікаційних технологій забезпечують ефективну боротьбу з цим негативним явищем завдяки можливостям контролю, які раніше були недоступні, а саме:

- **системи блокчейн:** технології блокчейн забезпечують прозорість та незмінність записів про транзакції та контракти, що значно ускладнює корупційні схеми.

- **захищені канали для повідомлень про порушення:** платформи для анонімного інформування про зловживання дозволяють виявляти корупційні порушення, не піддаючи ризику викривачів.

Реалізація системи доброчесності в секторі безпеки та оборони за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій сприяє не лише боротьбі з корупцією, але й створенню міцної основи для підтримки довіри до військових структур серед населення і міжнародних партнерів.

Інформаційно-комунікаційні технології відіграють одну з вирішальних ролей у формуванні доброчесної культури та запобіганні корупції в секторі безпеки та оборони України. Використання ІКТ не лише забезпечує прозорість та ефективний контроль, але й сприяє вихованню етичних принципів, які є основою стійкості та надійності військових структур. Завдяки впровадженню цифрових технологій Україна може знизити рівень корупції та посилити обороноздатність, що є критично важливим для національної безпеки. [3]

Список використаних джерел

1. Швачич Г.Г. (2017) Сучасні інформаційно-комунікаційні технології;
2. Prozorro. Prozorro. URL: <https://prozorro.gov.ua/uk>;
3. Черніков Д. Ю. (2018) Інформаційно-комунікаційні технології як ефективний інструмент протидії корупції.

Бондаренко Олена Григорівна,

доцент кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності Навчально-наукового інституту права імені князя Володимира Великого, кандидат юридичних наук

СКЛАДНОЩІ ДОКАЗУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З КОРУПЦІЄЮ

Повномасштабна війна в Україні, що триває вже третій рік, загострила в нашому суспільстві відчуття великої справедливості. На сьогоднішній день, згідно соціологічних опитувань однією з важливих проблем в Україні, звісно після війни, люди називають корупцію. Так, за даними дослідження компанії Info Sapiens, 71,6% громадян нашої держави вважають, що корупції під час війни лише більше, а це є